პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა
და საქ. სსრ მუშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

კვირა
6 აპრილი
1941 წ.
№ 81 (6086)
ფასი 15 კაპ.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ბიბლიოთეკა
3099
ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლენინი და სტალინი „პრავდის“ რედაქციაში. მხატვარ შერბაკოვის ნახატი.

ვემზადოთ ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღისათვის

ახლოვდება 5 მაისი — ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის ტრადიციული დღე.

ლენინ-სტალინის პარტია და საბჭოთა ხალხი ამ დიად დღესასწაულს ყოველწლიურად უდიდესი ზეიმით აღნიშნავენ, აჯამებენ ჩატარებულ მუშაობას და სახავენ ამოცანებს მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვა, რომელიც აღიზარდა ლენინური „ისკრის“, სტალინური „ბრძოლის“ და ლენინურ-სტალინური „პრავდის“ სახელოვან ტრადიციებზე, წარმოადგენს ბასრ იარაღს პარტიის ხელში. განუზომელია მისი როლი სოციალიზმის მშენებლობის საქმეში. საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობამ კიდევ უფრო აამაღლა ბოლშევიკური პრესის როლი ჩვენი კადრების მარქსისტულ-ლენინურად აღზრდის საქმეში.

წელს ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღეს აღნიშნავთ XVIII პარტიული კონფერენციის გადწყვეტილებებით გამოწვეული უდიდესი პოლიტიკურ და საპეურნეო აღმავლობის ვითარებაში.

ამიტომ რესპუბლიკური, საოლქო, სარაიონო და მრავალტირაჟიანი გაზეთების, კედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიებისა და მუშსოფლკორთა წინაშე უფრო სერიოზული ამოცანები დგას. ჩვენი პარტია ყოველთვის უდიდეს მზრუნველობას იჩენდა და იჩენს ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვისადმი. საკმარისია აღვნიშნოთ თუნდაც მარტო ის ფაქტი, რომ უკანასკნელი ერთი წლის განმავლობაში საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო სპეციალური დადგენილებანი სამხარეო, საოლქო და რესპუბლიკური გაზეთების, რაიონული და სფგბრიკო-საქარხნო გაზეთების მუშაობის გარდაქმნის შესახებ.

ამ დადგენილებათა მტკიცედ განხორციელების შედეგად გაზეთების მუშაობა თვალსაჩინოდ გაუმჯობესდა. ზეგადიდის, მახარაძის, გორის, ზესტაფონის, ალინაღის და სხვა რაიონული გაზეთები და თბილისის მრავალტირაჟიანი გაზეთები „ჩვენი საყვარი“, „ბიუგელი“ და „ფეიქარი“ მუშაობის კარგ მაგალითებს იძლევიან. შტატების შემცირებისა და თავიანთ გარშემო მუშსოფლკორთა ფართო აქტივის შემოკრების შედეგად აღნიშნული გაზეთები დროზე და ფაროოდ ეხმაურებიან ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაში მომხდარ ყოველ მოვლენას, დამაკმაყოფილებლად აშუქებენ რაიონისა და წარმოების ცხოვრების საკითხებს. მაგრამ ბევრია ნაკლიც, რაც დროზე უნდა გამოსწორდეს.

ამჟამად გაზეთებმა თვალსაჩინო დამრაზმავი როლი უნდა შეასრულონ სიღნაღისა და მახარაძის რაიონების სოფლის მეურნეობის მოწინავეთა მოწოდების რეალიზაციისათვის, მაღალი სტალინური მოსავლის მიღებისა და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის ზრდისათვის.

საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ საქართველოს სსრ მთელი რიგი რაიონული გაზეთები თაოსნობას იჩენენ სოციალისტური შეჯიბრების მოწყობაში, რათა ბოლშევიკურად გაშალონ ბრძოლა XVIII პარტიული კონფერენციის გადწყვეტილებათა მტკიცედ განხორციელებისათვის.

ამ დღეებში გამოქვეყნდა ზუგდიდის რაიონის სოფლკორთა და რაიონული და ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრების მიმართვა აჭარიველოს ავტონომიური რაიონების ძირეული პრესის მუშაკებისა და სოფლკორებისადმი, თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალეკაონ-სარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრების მიმართვა ჟაქართველოს საფაბრიკო-საქარხნო ძირეული პრესის მუშაკებისა და მუშკორებისადმი, გურკანის რაიონის მუშსოფლკორთა და რაიონული და ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრების მიმართვა აღმოსავლეთ საქართველოს ძირეული პრესის მუშაკებისა და მუშსოფლკორებისადმი.

ამ მიმართვებს დიდი მნიშვნელობა აქვს რაიონული, საფაბრიკო-საქარხნო მრავალტირაჟიანი გაზეთებისა და კედლის გაზეთების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის, იმისათვის, რომ გაზეთებმა ფართოდ დარაზმონ ძირეული პრესის მძლავრი არმია პარტიისა და მთავრობის დავალებათა მტკიცედ შესრულებისათვის.

საქართველოს ყველა რაიონში, ფაბრიკა-ქარხანაა და მაღაროში, დაწესებულებებში, პატარა და მაღაროებში, საკოლმეურნეო მინდვრებზე და საბჭოთა მეურნეობებში ფართოდ გაიშალა სტახანოვური მუშაობა შრომის მაღალი ნაყოფიერებისათვის, ჩვენი დიადი ქეყნის ეკონომიური და თავდაცვითი ძლიერების შემდგომი განმტკიცებისათვის.

ახლა, როცა ახლოვდება ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღე, კიდევ უფრო ამაყად გაისმის სიტყვა ახალი სტილით მუშაობის შესახებ, იმის შესახებ, რომ საფუძველანად გარდაექმნათ მუშაობა და უფრო ფართოდ დავრაზმოთ ბოლშევიკური პრესის მძლავრი არმია მრეწველობისა და ტრანსპორტის მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

ბოლშევიკურად უნდა ვემზადოთ პრესის დღისათვის. ამოცანა იმაში მდგომარეობს, რომ პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა, პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა კიდევ უფრო გაუმჯობესონ ძირეული პრესისადმი ხელმძღვანელობა და დახმარება, ბიუროების სხდომებსა და პარტიულ კრებებზე მოისმინონ რედაქტორების, სარედაქციო კოლეგიების მუშაობის საკითხი, არა მარტო დაუსახონ ამოცანები შემდგომი მუშაობისათვის, არამედ პრაქტიკულად დაეხმარონ მათ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრაისა და მუშაობის არსებითად გარდაქმნაში.

საოლქო, სარაიონო და მრავალტირაჟიანმა გაზეთებმა, კედლის გაზეთებმა გულდასმით უნდა განიხილონ განვლილი მუშაობა, ფართოდ მოიწვიონ მკითხველთა წინაშე ანგარიშები ჩატარებულ მუშაობის შესახებ და ყური დაუგდონ მათ საქმიან შენიშვნებსა და მითითებებს, გაანალიზონ ბრძოლა მუშაობაში ჯერ კიდევ არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

უფრო ფართოდ უნდა შემოვიკრიბოთ ძირეული პრესის გარშემო მუშსოფლკორები. დაფიქალად ვიზრუნოთ მათი კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის, მარქსისტულ-ლენინურად აღზრდისათვის.

გადაჭრით უნდა გავაუმჯობესოთ გაზეთების ენა და სტილი, მხატვრული გაფორმება, თემატიკის მიხედვით გაზეთი გავხადოთ მკითხველისათვის უფრო საინტერესო. გაზეთის ყოველ სტრიქონი გამსჭვალული უნდა იყოს პარტიისა და მთავრობის გადწყვეტილებათა განუხრელად შესრულებისათვის ბრძოლის სულისკვეთებით.

ერთი წუთითაც არ უნდა დავივიწყოთ დიდი ბელადის ლენინის მითითება იმის შესახებ, რომ „გაზეთი არის არა მარტო კოლექტიური პროპაგანდისტი და კოლექტიური აგიტატორი, არამედ აგრეთვე კოლექტიური ორგანიზატორიც“.

პრესის მუშაკნო და მუშსოფლკორებო! ფართოდ გავშალოთ სოციალისტური შეჯიბრება და ვიბრძოლოთ ახალ-ახალი გამარჯვებების მოსაპოვებლად.

გულმოდგინეთ ვემზადოთ ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის დღისათვის!

> **გაზეთი არის არა მარტო კოლექტიური პროპაგანდისტი და კოლექტიური აგიტატორი, არამედ აგრეთვე კოლექტიური ორგანიზატორიც.**
>
> **ლენინი**
>
> ○
>
> **პრესა უნდა იზრდებოდეს არა დღეობით, არამედ საათობით, — ეს ჩვენი პარტიის ყველაზე ბასრი და ყველაზე ძლიერი იარაღია.**
>
> **სტალინი**

ყინულოვან ბანაკში

პიროდაპირი საუბარი რადიოტელეფონით მოსკოვსა და თვითმფრინავ „სსსრ ნ-169“ შორის

თვითმფრინავმა „სსსრ ნ-169“, რომელიც 3 აპრილს დაეშვა 81 პარალელზე, უკანასკნელი ღღეღამეების განმავლობაში რამდენიმე ძილი ღერეფაი ყინულთან ერთად. 4 აპრილს, დილით, თვითმფრინავ „სსსრ ნ-169“-ის ყინულოვანი ბანაკი მდებარეობდა ჩრდილოეთი განედის 81 გრადუსსა და 04 წუთზე და აღმოსავლეთი გრძედის 178 გრადუსსა და 20 წუთზე. ბანაკთან გაბმულია განუწყვეტელი რადიოკავშირი. მაღალგანედიანი სამეარო ექსპედიციის ათივე მონაწილე მოდრეიფე ყინულზე განუწყვეტლად ეუბნა კომპლექსურ სამეცნიერო-საკვლევო მუშაობას.

4 აპრილს, ნაშუადამეს, მოსკოვსა და თვითმფრინავ „სსსრ ნ-169“ ყინულოვან ბანაკს შორის დამყარდა პირდაპირი კავშირი რადიოტელეფონით. ჩრდილოეთის საზღვაო გზის მთავარი სამმართველოს უფროსმა, ორგზის საბჭოთა კავშირის გმირმა ამხ. ი. დ. პაპანინმა ექსპედიციის მონაწილეებს რამდენიმე კითხვა მისცა. ამ კითხვებს უპასუხეს თვითმფრინავის უფროსმა ამხ. ი. ი. ჩერეკანინმ და ექსპედიციის სამეცნიერო ნაწილის ხელმძღვანელმა ამხ. ი. ს. ლობანმა.

— როგორ დაბინავდით? — შეეკითხა ი. დ. პაპანინი.

— სალამი, ივანე დიმიტრის-ძეე! — უპასუხეს ბანაკიდან. — დავბინავდით კარგად. ეცხოვრობთ ორ კარავში, სადაც შედარებით თბილა.

— როგორია ვითარება და ამინდი ამჟამად?

— ეს დღემდე ცა მოწმენდილი იყო. ჰაერიდ სუსტი ქარი. ახლა მეტეოროლოგიური პირობები ცოტა მდეხნდმი ეარესდება. თერმომეტრი უჩვენებს 30-35 გრადუს ყინვას.

—რანაირია ყინული?

— ყინული კარგია. მისი სისქე ორ მეტრს უდრის. ფართობი 1×2 კილომეტრია. იგი დაცულია ტორსოსგან. ეარეხლებიანი.

— რამდენ ღდეს აპირებთ მუშაობას? როგორ ეარძნობენ თავს ექსპედიციის მონაწილენი?

— ვფიქრობთ 5-6 ღღე დავყოთ ყინულზე. ყველანი სიკეთეს ვგრძნობთ თავს. მხეარეალე სალამს გითვლით ყველას! (საკდესი).

ქრონიკა

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. **ე. მ. ჩეკმენეფი** დანიძნა სსრ კავშირის მეზობომეკმეღიების სახალხო კომისრის მოადგილედ და გათავისუფალა ამი სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული გადასახლება-დასახლების სამმართველოს უფროსის მოვალეობისაგან.

○

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. **ნ. დ. კასაერო

და გ. ი. სოსუნოვი** გათავისუფლა ქვანახშირის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის კოლეგიის წევრთა მოვალეობისაგან, სხვა სამეშოზე მათი გადასვლის გამო, და **ი. ა. ულიანოვი,** თავისი პირადი თხოვნის თანახმად.

○

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. **ი. ე. მოისეენკო** გათავისუფლა სსრ კავშირის მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის მოადგილის მოვალეობისაგან.

○

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. **ი. ა. პანკოვი** გათავისუფლა სსრ კავშირის მარცვლეულისა და მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისრის მოადგილის მოვალეობისაგან კადრეგის დარგში, რადგან იგი ვერ გაუძღვა საქმეს.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. **ე. ნ. კობზინი** დანიშნა სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული გადასახლება-დასახლების სამმართველოს უფროსად.

○

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ რეზნინის მრეწველობის სახალხო კომისრის მოადგილეებად დანიშნა ამხ. **ა. ს. მაკეევი, ა. ი. ფეოფანოვი, ა. ა. ივანი, ა. ი. ზახარჩენკო, ნ. ნ. კალმიკოვი,** რომელიც გაათავისუფლა ქიმიური მრეწველობის სახალხო კომისრის მოადგილის მუშაობისაგან, და **ი. ი. კორობკოვი** (ყაზრეის დარგში). (საკდესი).

რუსეთის სუს რესპუბლიკის 1-ლი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს IV სესია

4 აპრილს შესდგა რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს IV სესიის მეხუთე სხდომა. თავმჯდომარის მაგიდას უსხედან — რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, დეპუტატი **ა. ა. ჟდანოვი** და თავმჯდომარის მოადგილეები — დეპუტატები **ა. ს. ტინჩეროვი** და **ა. ს. მაკაროვი.** ლოგებში არიან უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრები და სახალხო კომისრები. თავმჯდომაროობს დეპუტატი ტინჩეროვი. გრძელდება განხილვა რუსეთის სფს რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისრის ამხ. ა. ა. პოსკონოვის მოხსენებისა „რუსეთის სფს რესპუბლიკის 1941 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ.

დეპუტატები უდიდესი კმაყოფილებით აღნიშნავენ, რომ ბიუჯეტის თვითეული ციფრი გამოხატავს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის სწრაფად ზრდას, სოციალისტური კულტურის განვითარებას, მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებას.

დეპუტატმა პ. ე. მაიორავმა განაცხადა, რომ მოსკოვის მეურნეობის განვითარებისათვის გაღებული ასიგნობანი შესაძლებლობას იძლევიან განხორციელდეს მილიარდნახევრად ღირებული ახალი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა, მოეწყოს დედაქალაქის ახალ შენობებში 439 მაღაზია, ატელიე, სასადილო და სხვ.

— წლითი-წლობით, განუწყვეტლივ იზრდება სიგნობანი სოციალურ - კულტურული ღონისძიებებისათვის, — განაცხადა დეპუტატმა ი. ი. დუნაევსკიმ. ეს ნაყოფიერ შედეგს გვაძლევს. დიდ წარმატებებს მიაღწია რუსი ხალხის ხელოვნებამ, რომელიც თავისი შესანიშნავი ოსტატების გამოცდილებით ეხმარება მომავე ხალხების ხელოვნებას. მეცნიერებისა და ხელოვნების ადამიანებისადმი პარტიისა და მთავრობის ყურადღების ბრწყინვალე მაჩვენებელია სტალინური პრემიების დაწესება და მიკუთვნება ღირსშესანიშნავი ნაშრომებისათვის მეცნიერებს, ხელოვნებისა და გამომგზნებლობის დარგში.

დეპუტატმა **გ. ვ. გრომოვმა** ილაპარაკა ფიზიკური კულტურის განვითარებაზე.

ავტონომიურ რესპუბლიკებში კულტურის განვითარების შესახებ საინტერესო ცნობები მოიყვანა დეპუტატმა **გ. გ. დოროფეევმა.**

რუსეთის სფს რესპუბლიკის განათლების სახალხო კომისარმა ამხ. **ვ. პ. პოგიომკინმა** განაცხადა, რომ განათლებისათვის გაღებული ასიგნობანი მატერიალურად უზრუნველყოფენ შესრულებას საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის მიერ დასახული ამოცანისა — განვახორციელოთ მესამე ხუთწლედის დამლევისათვის 10-წლიანი განათლება ქალაქებსა და მუშათა დაბებში და 7-წლიანი განათლება — სოფლებსა და ნაციონალურ რესპუბლიკებში.

კამათში გამოვიდნენ რუსეთის სფს რესპუბლიკის სამშენებლო მასალების მრეწველობის სახალხო კომისარი ამხ. **ი. ა. ბეგოზოვი** და რუსეთის სფს რესპუბლიკის მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარი ამხ. **ა. ვ. ზენოვი,** რომლებმაც სამართლიანად სცნეს იმ სახალხო კომისარიატების მუშობის კრიტიკა, რომლებსაც ისინი სათავეში უდგანან, და განაცხადეს, რომ ამ კრიტიკიდან ისინი საჭირო პრაქტიკულ დასკვნებს გამოიტანენ.

დიდი ყურადღებით იქნა მოსმენილი რუსეთის სფს რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის, დეპუტატ **ა. ნ. ხოხლოვის** სიტყვა. მან აღნიშნა, რომ რუსეთის სფს რესპუბლიკერმა მრეწველობამ 1940 წლის გეგმა შესრულოა. განსაკუთრებით სწრაფად ეითარდებოდა რაიონული მრეწველობა. მაგრამ რესპუბლიკური მრეწველობის მუშაობას მნიშვნელოვანი ნაკლი ახასიათებს.

ამხ. ხოხლოვმა აღნიშნა, რომ დეპუტატებმა სწორად გააკიტეს ეს ზოგიერთი სახალხო კომისარიატის მუშაობა. თავის საწარმოებს ცუდად ხელმძღვანელობს სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარიატი. არაფაქტიურად ფუნქციონირებად მუშაობს სამშენებლო მასალათა მრეწველობის სახალხო კომისარიატი. სერიოზული ნაკლოვანებანი ახასიათებენ საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატის მუშაობას. ყოველივე ეს უნდა გაითვალისწინონ და უმოკლეს ვადაში აღმოფხვრან სახალხო კომისარიატების ხელმძღვანელებმა. ამაში მდგომარეობს 1941 წლის ბიუჯეტის წარმატებით შესრულების ერთერთი პირობა.

ამხ. ხოხლოვის გამოსვლის შემდეგ დამთავრდა კამათი რუსეთის სფს რესპუბლიკის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ გაკეთებული მოხსენების გარშემო.

5 აპრილს, დღის 12 სთზე, რუსეთის სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ, დეპუტატ **ა. ა. ჟდანოვის** თავმჯდომაროობით დაიწყო რუსეთის სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს IV სესიის მეექვსე სხდომა. საბოლოო სიტყვა წარმოსთქვა დღის წესრიგის პირველ პუნქტზე—რუსეთის სფს რესპუბლიკის 1941 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ მოხსენებელმა, რუსეთის სფს რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარმა ამხ. **ა. ა. პოსკონოვმა** და რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს საბიუჯეტო კომისიის თანამომხსენებელმა, დეპუტატმა **ი. ა. ვლასოვმა.**

შემდეგ უმაღლესმა საბჭომ ერთხმად დაამტკიცა რუსეთის სფს რესპუბლიკის 1941 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი და მიიღო კანონი „რუსეთის საბჭოთა ფედერატიული სოციალისტური რესპუბლიკის 1941 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“.

სესიის დღის წესრიგის მეორე პუნქტზე — რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ამ ბრძანებულებათა დამტკიცების შესახებ, რომლებიც მიღებულია შესამე და მეოთხე სესიის შორის და რომლებიც უნდა დაამტკიცოს რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ, მოხსენებით გამოვიდა რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი, დეპუტატი **ა. ვ. ბახმეტოვი.** სესიამ ერთხმად მიიღო „კანონი რუსეთის სფს რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონი) 13, 47, 54, 69, 93, და 97 მუხლების დამატების შესახებ“ და დაამტკიცა რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი, რომლებიც მიღებულია შესამე და მეოთხე სესიის შორის და რომლებიც უნდა დაამტკიცოს რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ.

მოსკოვისა და მოსკოვის ოლქის დეპუტატთა წინადადებით, რომელსაც მხარი დაუჭერა უზუეცესმა საბჭომ, რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ დეპუტატი **ვ. ა. პრონინი** აირჩია რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრად.

რუსეთის სფს რესპუბლიკის სატყეო მრეწველობის, მარცვლეულისა და მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატების და ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისარიატის არადამკმაყოფილებელი მუშაობის გამო, რუსეთის სფს რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ გაფრთხილება მისცა სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისარს ამხ. კოლდანოვს მარცვლეულისა და მეცხოველეობის სახალხოთა მეურნეობების სახალხო კომისარს ამხ. კრიეშენეს. და ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისარს ამხ. ტრუტიაკოვს, რომ აუცილებელია უმოკლეს ვადაში გამოსწორონ ამ სახალხო კომისარიატების მუშაობის ნაკლოვანებანი, რომლებიც გამოაშკარავებულ იქნა სესიაზე, და ძირფესვიანად გაუაუჯობესონ მათი მუშაობა.

უმაღლესმა საბჭომ რუსეთის სფს რესპუბლიკის სახკომსაბჭოს დაავალა ყურადღება მიაქციოს ამ სახალხო კომისარიატების მუშაობას და იმ შემთხვევაში, თუ სახალხო კომისრები ვერ უზრუნველყოფენ ნაკლოვანებათა გამოსწორებას, დასვას მათი თანამდებობიდან მოხსნის საკითხი.

ამის შემდეგ თავმჯდომარე, დეპუტატი ა. ა. ჟდანოვი სხდომას აუწყებს, რომ IV სესიის დღის წესრიგი ამოწურულია, და სესიას დახურულად აცხადებს. (საკდესი).

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის ზოგიერთი მუხლის შეცვლის შესახებ

„სსრ კავშირის, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების სასამართლოწყობილების კანონის“ 9 და 14 მუხლებისა და „საყოველთაო სამხედრო ვალდებულების კანონის“ მე-3 მუხლის შესაბამისად საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსში შეტანილ იქნას შემდეგი ცვლილებანი:

1. 24 მუხლიდან ამოღებულ იქნას სიტყვები: „გარდა 25 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა“.

2. 25 მუხლი (საქ. სსრ კან. კრ. 1936 წ. № 20, მუხ. 123) ამოღებულ იქნას.

3. 26 მუხლიდან (საქ. სსრ კან. კრ. 1933 წ. № 5, მუხ. 79) ამოღებულ იქნას „ე“ პუნქტი.

4. 65 მუხლი დაიწეროს შემდეგნაირად:

„65. გადაცილებული ვადის აღდგენის საკითხს წყვეტს მხარეთა დაბარებით ის სასამართლო, რომელშიაც უნდა შესრულებულიყო ვადაგადაცილებული მოქმედება, ან რომელშიაც უნდა შეტანილიყო ქაღალდი“.

5. 177 მუხლიდან ამოღებულ იქნას სიტყვები: „გარდა იმ საქმეებისა, რასაც სახალხო მოსამართლე ერთპიროვნად განიხილავს“.

6. 201 მუხლი დაიწეროს შემდეგნაირად:

„201. განსაკუთრებული წესით საწარმოებელ საქმეებს, გარდა უმაღლესი სასამართლოს ქვემდებარე საქმეებისა ნოტარის მოქმედებაზე საჩივრის შესახებ, სახალხო სასამართლო იხილავს საჯარო სამსჯავრო სხდომებზე, დამამტკიცებელი საბუთების შემოწმებით და დაინტერესებულ პირთა დაბარებით, თუ ეს საჭირო იქნება“.

7. XXI თავი „სამხედრო სამსაჯროსაგან რელეგიური რწმენის გამო განთავისუფლების შესახებ“ (მუხ. 221-224) ამოღებულ იქნას.

8. 242 მუხლის მე-3 და 4 ნაწილები დაიწეროს შემდეგნაირად:

„საჩივარი სასოფლო სამეურნეო სანოტარო მოქმედებაზე ან სანოტარო მოქმედების შესრულებაზე უარის თქმისათვის შეიტანება სახალხო სასამართლოში სასოფლო საბჭოს ადგილმდებარეობის მიხედვით; ამ საჩივარს სახალხო სასამართლო ახილავს დაინტერესებულ პირთა დაბარებით.

ამ საქმეებზე სახალხო სასამართლოს დადგენილების გასაჩივრება არ შეიძლება“.

9. 317 მუხლი დაიწეროს შემდეგნაირად:

„317. საჩივარი სასამართლოს აღმასრულებლის ან სასამართლოს გადაწყვეტილების აღმასრულებელი სხვა ორგანოს მოქმედებაზე შეტანილ უნდა იქნას იმ სახალხო სასამართლოში, რომლის რაიონშიაც გადაწყვეტილება სრულდება, ხუთი დღის განმავლობაში გასაჩივრებული მოქმედების შესრულების დღიდან, ან იმ დროიდან, როდესაც მოქმრივანმა ეს მოქმედება გაიგო. საჩივრის შეტანა საღსრულებლობ მოქმედებას ვერ შეაჩერებს, ხოლო სახალხო მოსამართლეს შეუძლია, თუ საჭიროდ დანახავს, შეაჩეროს ეს მოქმედება.

საჩივარს სასამართლოს აღმასრულებლის მოქმედებაზე სახალხო სასამართლო ინილავს საჯარო სამსჯავრო სხდომაზე დამამტკიცებელი საბუთების შემოწმებით და დაინტერესებულ პირთა დაბარებით.

საქმეში მონაწილე პირთ შეუძლიათ სახალხო სასამართლოს დადგენილებაზე შეიტანონ კერძო საჩივარი (მუხ. 284)“.

10. 219, 220, 227, 228, 231, 234, 240, 248, 260 და 264 მუხლებში სიტყვები: „სახალხო მოსამართლე“, „სახალხო მოსამართლე ერთპიროვნად“, „სახალხო მოსამართლემ“, „სახალხო მოსამართლის“ და „სახალხო მოსამართლე ერთპიროვნად დადგენილებით“ სათანადოდ შეიცვალოს სიტყვებით: „სახალხო სასამართლო“, „სახალხო სასამართლომ“, „სახალხო სასამართლოს“ და „სახალხო სასამართლო დადგენილებით“.

11. „კერძო — ფიზიკურ და იურიდიულ—პირთა არამემძლეობის შესახებ“ წესების (დანართი II — 313 მუხლის შენიშვნისა) მე-2 მუხლი დაიწეროს შემდეგნაირად:

„2. სასამართლოს დადგენილება არამემძლეად ცნობის ან არამემძლედ ცნობაზე უარის თქმის შესახებ შეიძლება გასაჩივრებულ იქნას თხუთმეტი დღის ვადაში დადგენილების გამოცხადების დღიდან.

არამემძლეობის საქმეებზე ყველა სხვა დადგენილების გასაჩივრება შეიძლება სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 284 მუხლის წესით“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე Ზ. მახარაძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი З. ᲛᲔᲜᲐᲪᲕᲘᲚᲘ

თბილისი, 1941 წლის 29 მარტს.

პროფესიულ კავშირთა სრულიად-საკავშირო ცენტრალური საბჭოს XI პლენუმი

4 აპრილს დღისით მუშაობა დაამთავრა პროფესიულ კავშირთა სრულიად - საკავშირო ცენტრალური საბჭოს XI პლენუმმა. უკანასკნელი სხდომაზე მიღებულ იქნა დადგენილება პროფესიულ კავშირთა სრულიად-საკავშირო ცენტრალური საბჭოს მდივნის ამხ. კ. ნიკოლაევას მიერ პროფესიულ კავშირთა 1941 წლის ბიუჯეტის შესახებ გაკეთებული მოხსენების გამო. (საკდესი).

საჭადრაკო მაჯრ-ᲗᲣᲠᲜᲘᲠᲘ

ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲠᲐᲓᲘ, 4 აპრილი (საკდესი). დღეს ბოტვინიკ-კერესის პარტია ყაიმით დამთავრდა.

ბოლესლავსკიმ მე-17 სვლაზე აიძულა ლილენტალი თავი დამარცხებულად ჩაეთვალა. მატჩტურნირის ეს ყველაზე მოკლე პარტია იყო.

სმისლოვ - ბონდარევსკის პარტია გადადებულია.

8 ტურის შემდეგ ბოტვინიკს აქვს 4,5 ქულა 6-დან, კერესს — 4,5 ქულა 6-დან, ბოლესლავსკის — 2,5 ქულა 4-დან.

ხვალ შესდგება უკანასკნელი-წინა ტური ლენინგრადში. ერთმანეთს შეხვდებიან ბონდარევსკი-ბოტვინიკი, კერეს-ლილიენტალი, სმისლოვ-ბოლესლავსკი.

ᲕᲔᲥᲜᲝᲚᲝᲒᲘᲘᲡ ᲚᲔᲥᲪᲘᲔᲑᲘ

მოსკოვის სტალინის სახელობის ავტომანქანების ტექნიკური სწავლების განყოფილება მექანიკური ალამქრობის საწარმოო ტექნიკის ხელმძღვანელთა, ტექნოლოგთა და ოსტატებისათვის აწყობს მანქანათმშენებლობის უახლესი ტექნოლოგიის ლექციათა ციკლს.

აპრილისა და მაისის განმავლობაში ლექციები მოეწყობა შემდეგ თემებზე: „ტექნოლოგიის მექანიზაცია და ავტომატიზაცია მრავალზოგნსტრი მომსახურების დროს“, „დამუშავების სიზუსტე“, „ზედაპირის სისუფთავე“, „ავტომატების ნაყოფიერების გადიდების მეთოდები“ და სხვ.

შეთანხმება სსრ კავშირსა და ᲑᲔᲚᲒᲘᲐᲡ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲡᲐᲥᲝᲜᲔᲚᲓᲐᲜᲣᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲛᲝᲚᲘᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲒᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ

1941 წლის 4 აპრილს მოსკოვში ხელმოწერილია შეთანხმება სსრ კავშირსა და ᲑᲔᲚᲒᲘᲐᲡ შორის საქონელბრუნვისა და გადასახდელების შესახებ. შეთანხმება დადებულ იქნა იმ მოლაპარაკების შედეგად, რომელსაც აწარმოებენ ერთი მხრივ, სსრ კავშირის სავაჭრო ელჩობის სახალხო კომისარი მიკოიანი და ᲑᲔᲚᲒᲘᲘᲡ მეფეთა ᲑᲔᲚᲒᲘᲘᲡ ᲛᲔᲤᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘᲡ, ᲑᲔᲚᲒᲘᲘᲡ ᲛᲔᲤᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲐᲛᲮ. Დ. Უ. ᲡᲢᲔᲤᲐᲜᲝᲕᲘ და საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის სავაჭრო ხელშეკრულებათა განყოფილების უფროსი, ამხ. დ. დ. მიშუსტინი, ᲑᲔᲚᲒᲘᲘᲡ ᲛᲔᲤᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲐᲛᲮ. ᲐᲜᲓᲠᲔᲐ ᲓᲔᲠᲘᲜᲘᲡ.

ᲑᲔᲚᲒᲘᲘᲡ ᲛᲔᲤᲔᲗᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ ᲒᲐᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲐᲓᲒᲘᲚᲘ ᲐᲛᲮ. ᲐᲜᲓᲠᲔᲐ ᲓᲔᲠᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲦᲔᲕᲠᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐ

საქართველოს სსრ სახელმწიფო კონფეროენციის სახალხო კომისარიატში

საქართველოს სსრ სახელმწიფო კონფერენციის სახალხო კომისარიატმა მოახდინა საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისარიატის მთავარი საკუთარი სამმართველოს, აგრეთვე მისდამი დაქვემდებარებული კურორტების — მენჯლის, წყალტუბოს, ბორჯომის, აბასთუმნის, გაგრისა და აფხაზეთის კურორტთა სამმართველოს საფინანსო - სანეურნეო საქმიანობის რევიზია. მოლიანად აღებულ კურორტთა სისტემაში რევიზიამ გამოარკვია საფინანსო-სანეურნეოტ სალაროს დისციპლინის უხეში დარღვევანი, ხელფასის ფონდისა და ადმინისტრაციულ-სამმართველო ხარჯების გადაჭარბებანი, სადირექტორო ფონდის არასწორი ხარჯვანი, დეპიტორული დავალიანების ძალზე გადიდება, აღრიცხვისა და ანგარიშების არეულობევა, სასაქონლო - მატერიალური ფასეულობათა დატაკვნისა და განაიავების შემთხვევები, არადამაქმაყოფილებელი მუშაობა კადრების შერჩევისა და განაწილების დარგში.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისარიატის მთავარი საკუთარი სამმართველო, ამ სამმართველოს უფროსი ი. ბ. ფაღავა და მისი მოადგილე ა. ო. ულიანა ეხუმრებოდნენ კურორტების მუშაობას, მთელი რიგი არსებითი შეცდომა დაუშვეს, ყაირათიანად არ ხარჯავდნენ სახსრებს.

1940 წლის 1 დეკემბრისათვის სანიტარიუმ მშენებლობის გეგმა შესრულებულია 83 პროცენტით, ხოლო არასანატორიუმ მშენებლობისა — 85,6 პროცენტით, სწორეს მოებდა გეგმის გარეშე მშენებლობა, საჭირო კონტროლი არ ეწევოდა კურორტთა კეთილმოწყობისათვის სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თანხების ხარჯვას. კურორტთა სამმართველოს სამშენებლო სექტორის უფროსი ინჟენერი ი. ი. როსებაშვილი არ უზრუნველჰყოფდა მშენებლობის ხელმძღვანელობას, მანვე სანქცია მისცა გადიდებული შეფასებით აენაზღაურებინათ კურორტ მენჯლის გზის მოასფალტებისათვის გაწეული მუშაობა.

კურორტ მენჯლის სამშენებლო ინტერნატის მთავარის ინჟინერმა ა. გ. ქარუმიძემ დანაშაულებრივი უყაირათობა დაუშვა: კურორტისა ლიმიტ-გარეშე მშენებლობის, გეგმა მას არ შეასრულებია, ხოლო ჭადაბრეკა 36.730 ანეფი და 97 კაპიკის კურორტის შიდა გზის მშენებლობა ქარქმიძემ დაავალა არტელ „მშენებლობის" რწმუნებულს კ. ვ. სტურუას. მაშინ, როდესაც მენჯლის სამუშაოს ღირებულება 83.090 მანეთისა და 76 კაპიკს შეადგენდა, ქარქმიძემ და სამშენებლო ინტერნის ბუხალტერმა ს. მ. ლაშხმა არტელ „მშენებლობას" გადიუხადეს 115.859 მანეთი და 79 კაპიკი, თუმცა სამუშაოს დამთავრების ჟამი არტელმა უხეშად დაარღვია და მას ხელშეკრულება ფაქტიურად არ შეესრულებია. სრულიადაა რა როგორც არტელს, ისე მენჯლის კურორტის სამეხსაბალტო ოლრიცხვის ქოსაკრი მდგომარეობით, სტურუამ კურორტის მიერ არტელისათვის გადახდილი თანხებიდან მითვეანა 30.438 მანეთი და 48 კაპიკი.

ბორჯომში აშკარად გაჭიანურდა მიდროელექტროსადგურის რეკონსტრუქციი. ეს იმიტომ მოხდა, რომ მშენებლობის უფროსმა ინჟინერმა ვ. ლ. ბიქელაძემ არ უზრუნველჰყო სამუშაოთა ნორმალური მიმდინარეობა, არღვევდა ნორმებსა და შეფასებებს, მაგრამ ასეთ მდგომარეობაშეც კი რეკონსტრუქციისათვის გამოყოფილი თანხები მხოლოდ 65,6 პროცენტით აითვისეს. კურორტ აბასთუმნის მთავარმა ინჟინერმა ე. ი. გაბისონიამ აითვისა კურორტისათვის ლიმიტგარეშე კაპიტალური შენებლობის საჭიროებისათვის გამოყოფილი თანხების მხოლოდ 57,1 პროცენტი.

მაგრამ თუ ზოგიერთ კურორტზე სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თანხები არ ეთვისებიათ, სამაგიეროდ სხვა კურორტებზე მშენებლობას ეწეოდნენ ყოველგვარი ხარჯთაღრიცვებისა და ტიტულის უქონლად. ამ წესით დაიწყეს კურორტ გაგრაში ერთი სახლის მშენებლობა. შემდეგ ითქვიბული გახდნენ მშენებლობა შეეჩერებინათ, აგებული შენობა დაეშალათ. მშენებლობისაგან დარჩენილი მასალა გაანაოვეს, მარტო ამ უყაირათობის გამო კურორტის საერთო ზარალი 44.171 მანეთს შეადგენდა.

აფხაზეთის ასსრ კურორტებში ლიმიტგარეშე კაპიტალდაბანდებათა გეგმა 1940 წელს მხოლოდ 59,9 პროცენტით შესრულეს. აფხაზეთის საკუთრიო სამმართველოს უფროსმა კ. პ. ტარნავამ არ უზრუნველჰყო სამშენებლო მასალის აოსებული აღრიცხვის ორგანიზაცია, ოდენ გადახარჯვა მოახდინა; კურორტ ფსიტრის მაცივრის მოწყობის დროს გადახარჯულია 25.100 მანეთი, ზღვისპირა კორპუსის რემონტისათვის ხარჯი თაღრიცხვის გადამტკიცებით დახარჯულია 12.900 მანეთი.

ბოროგრც მთავარ საკუთრიო სამმართველოში, ისე კურორტებზე უხეშად არღვევდნენ საფინანსო დისციპლინას. კურორტ წყალტუბოს, ბორჯომის, მენჯლისა და აფხაზეთის საკუთრიო სამმართველოს ხაზით ალმინისტრაციულ-სამმართველოს ხარჯვის ზარალი 1940 წელს შეადგენდა 1940 წელს 36.730 მანეთი, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებ

ფართოდ გავშალოთ საფაბრიკო-საქარხნო ინიციატივა

პრესის მუშაკთა და მუშკორთა სოციალისტური შეჯიბრება

როგორც კი „კომუნისტმა" გამოქვეყნდა თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა მიმართვა XVIII პარტკონფერენციის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის მუშა-მოსამსახურეთა უკეთ დარაზმვისა და ამასთან დაკავშირებული საკითხების ფართოდ გაშუქების მიზნით მრავალტრიალიან და ყველგან გახეთებს შორის სოციალისტური შეჯიბრების მოწყობის საკითხი, — 4 აპრილს თბილისის მთავარ საწარმოებში ჩატარდა ძირეული პრესის მუშაკთა და მუშკორთა შეკრებები.

გულდასმით განიხილეს რა ამ შეკრებებზე ბელადის სახელობის ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა მიმართვა, თბილისის საწარმოთა ძირეული პრესის მუშაკებმა საკუთარ ინიციატივაც და ჩაებნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში.

ქვემოთ ჩვენ ვთავსებთ ინფორმაციებს ბელადის სახელობის ქარხნის მეუმორთა მიმართვაზე თბილისის მთავარ საწარმოთა ძირეული პრესის მუშაკებისა და მუშკორთა გამოხმაურების შესახებ.

ᲒᲠᲘᲛᲐᲪᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲠᲝᲢᲔᲠᲘᲜᲘᲡᲚᲘᲡ ᲡᲐᲛᲐᲛᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲕᲜᲘᲡ

4 აპრილს შესდგა თბილისის ტრამვაისა და ტროლეიბუსების სამმართველოს ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრება.

შეკრებაზე, რომელიც გახსნა თბილისის ტრამვაისა და ტროლეიბუსების სამმართველოს პარტბიურის მდივანმა ამხ. გ. ხასიამ, გულდასმით განიხილა თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ - ვაგონსარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრების მიმართვა საქართველოს საფაბრიკო-საქარხნო ძირეული პრესის უფროსის მოადგილე ე. ვ. ფალავანდიშვილი საკმაო ხელმძღვანელობას არ უწევდნენ მკურნალობის საქმეს, ნაკლებ ყურადღებას აქცევდნენ კადრების მომზადებას და გადამზადებას.

რევიზიით გამოვლენილ ფაქტებთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ სახელმწიფო კონტროლის სახალხო კომისარმა ამხ. ჯაფარიძემ თანამდებობიდან გადააყენა და სამართალში მისცა: კურორტ მენჯლის სამშენებლო კანტორის მთავარი ინჟინერი ა. გ. ქარქმიძე, ამავე კანტორის ბუხალტერი ს. მ. ლაშხი, კურორტის ექსპედიტორი ვ. ბ. შამათავა. კურორტ წყალტუბოს ექსპედიტორი ლ. ორჯონიკიძე, კურორტ ბორჯომის მომარაგების გამგე ს. ა. მესხი, ყოფილი კურორტტაკომის, ამჟამად საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოსთან არსებული ადგილობრივი და საკურორტო მნიშვნელობის ტყეთა სამმართველოს მომარაგების განყოფილების გამგე ჯ. კ. ლიტვინოვი.

სამართალში არიან მიცემულნი: კურორტ მენჯლის ყოფილი მომარაგებელი დ. მ. დადიანი, არტელ „მშენებლობის" ყოფილი რწმუნებული კ. ვ. სტურუა, ლიტოგრაფიის სამაგვარი ბაგის ყოფილი მეგ — გ. გ. გოგიჩაიშვილი და საკურორტო სამმართველოს ყოფილი მოფური ა. ს. სვანიძე.

თანამდებობიდან გადაყენებული არიან: გაგრის სანატორიუმის დირექტორი გ. მ. ვერდიანი, საკურორტო სამმართველოს სამშენებლო სექტორის უფროსი, ინჟინერი ი. ი. როსებაშვილი, ბუხალტერი ა. ს. მირიანაშვილი, საქონელთმცოდნე ვ. ვ. მზარეულაშვილი, კურორტ წყალტუბოს მთავარი ბუხალტერი ს. ბ. ლოდობერიძე, მთავარი საკურორტო სამმართველოს ფინანსისტმა ოდიშაძე — ბ. ქარქმაშაძე, წყალტუბოს № 2 სანატორიუმის საწყობის გამგე ა. ლ. ჯაჯანიძე და კურორტ ბორჯომის მთავარი ბუხალტერი მ. ნ. ფარეშიშვილი.

საქართველოს სსრ ჯანსახკომის მთავარ საკურორტო სამმართველოს უფროსი ი. ბ. ფაღავა, რომელმაც თავი ვერ გაართვა სამუშაოს, განთავისუფლებულია თანამდებობისგან. (საქდესი).

ᲣᲙᲐᲜᲐᲡᲙᲜᲔᲚᲘ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ

ᲘᲜᲓᲒᲚᲘᲡ-ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲘᲡ ᲝᲛᲘ

ლონდონი, 5 აპრილი (საკდესი). რეიტერის საგეტერო გადმოვეცემს, რომ სამხრეთ-დასავლეთ ინგლისის ქალაქი, რომელსაც ეერმანიის ავიაცია თავს დაესხა 3 აპრილს ღამით, ოო ბრისტოლი.

შემდეგ ცრობაში აღნიშნულია, რომ 4 აპრილს დღისით ეერმანიის ავიაცია რამდენჯერმე გამოჩნდა მხლოდ ინგლისის სანაპირო რაიონებში.

4 აპრილს ღამით ეერმანიის თვითმფრინავებმა დროდადრო გამოჩნდებოდნენ ხოლმე დასავლეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ინგლისში. თვითმფრინავების მცირე რაოდენობა შემჩნეულ იქნა ფიფნარე ტიმზის შესართავისა და ინგლისის აღმოსავლეთ სანაპიროს რაიონში ბომბარდირების ალსებთა ზარალი არ გამოუფენიეთ. ადამიანთა მსხვერპლი მეტად მცირეა.

ავიაციის სამინისტროს ცრობის თანახმად, ინგლისის ავიაციამანადგურებელთა შეიარაღებენ, 4 აპრილს დღისით ჩრდილეთ საფრანგეთსა და ბელგიაში ფრენის დროს, ტაკიამფრქვეველნი დაუშინეს აეროდრომების სხვადასხვა ნაგებობებსა და ძირფასაშიგან მოეტდნეს, აგრეთვე ეროდრომებზე მყოფ თვითმფრინავებსაც. ინგლისის ეერთი ავიაციამანადგურებელი თავიც, ბაზაში არ დაბრუნებულა

რეიტერის საგეტერო გადმოგვცემს, რომ ინგლისის ავიაციამ 4 აპრილს ღამით კვლავ დაუშინა ყუმბარები ბრესტის (საფრანგეთი) სამეფერო-საზღვაო ობიექტებს.

ფრონტის მეორე უბანში საბერძნეთის ტანკსაწინააღმდეგო ბატალიონიამ მოიგერია მტრის სატანკო ნაწილების იერიში.

საბერძნეთის სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს კომუნიკეში ნათქვამია, რომ 4 აპრილს მოწინააღმდეგის ავიაციამ ყუმბარები დაუშინა ქალაქ არგოსტოლიოისს (ლეკონიის კონფეტი) და კორფუს კუნძულს. მსხვერპლი არ არის.

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲚᲘ

ᲐᲑᲠᲐᲐᲛᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲨᲘ

4 აპრილს, თბილისის აბრეშუმსაქსოვი ფაბრიკის მრავალტრიალიან გაზეთი „ფეიქარის" რედაქციაში მუშაობის დამთავრების შემდეგ შეიკრიბნენ ფაბრიკის მრავალტრიალიანი და ქედლის გაზეთების მუშაკები და მუშკორები.

მრავალტრიალიანი გაზეთის „ფეიქარის" რედაქტორმა ამხ. გ. იარალოვმა შეკრებას გააცნო სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა და მუშკორთა მიმართვა საქართველოს საფაბრიკო - საქარხნო ძირეული პრესის მუშაკებისა და მუშკორებისადმი სოციალისტური შეჯიბრების გაწევის შესახებ.

შეკრებაზე სიტყვებით გამოვიდნენ და კონკრეტული ვალდებულებები აიღეს ფაბრიკის ენერგომექანიკური საამქროს ქედლის გაზეთი „ენერგეტიკა", ფაბრიკის მუშაკების ქედლის გაზეთი „ყაბრიკის სამჭედლოს" რედაქტორმა ამხ. ბ. ბარამიძემ შეჯიბრებაში გამოიწვია „გრიდმლის" სარედაქციო კოლეგია; ამ. გრ. კალინინმა საქსოვი საამქროს ქედლის გაზეთის „ყაბრიკის სამჭედლოს" რედაქტორმა ამ. ბ. ხარაბაძე (მაუდის საამქროს ქედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრი), ამ. ჭაია (საქსოვი საამქროს ქედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრი), ამ. ფანჩიკიძე (მექანიკური საამქროს აარედაქციო კოლეგიის წევრი) და სხვ.

თბილისის მაუდ-ქამეოლის ფაბრიკის კოლექტივი შეჯიბრებაშია ჩაბმული ოფესის მაუდის ფაბრიკის კოლექტივთან მიმდინარე წლის აწარმოო-საფინანსო გეგმების მოლეხარისხოვნად და დროზე შესრულებისათვის. შეკრების მონაწილეებმა გადასწყვიტეს წერილი მიმართონ ოფესის მაუდის ფაბრიკის ძირეული პრესის მუშაკთა სტალინელების მიმართვის შესახებ და ისინი სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვიონ.

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲚᲘ

ᲐᲑᲠᲐᲐᲛᲘᲡ ᲛᲐᲣᲓᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲣᲨᲙᲝᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ

4 აპრილს თბილისის მაუდ-ქამეოლის ფაბრიკაში შეიკრიბნენ ძირეული პრესის მუშაკები და აქტიური მუშკორები, რათა განეხილათ და თავისი აზრი გამოეთქვათ თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრების მიმართვაზე საფაბრიკო - საქარხნო ძირეული პრესის მუშაკთა და მუშკორთა სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმის შესახებ.

სიტყვებით გამოსულნი ამხანაგებმა გ. მეტუკემ, ბ. ბახტაძემ, ი. გონაშვილმა, ი. ტერაშვილმა, შ. ესაიაშვილმა და ტ. თევზაძემ, ერთსულოვნად მოიწონეს რა ეს მოწოდება, წამოაყენეს მთელი რიგი კონკრეტული ვალდებულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ სა.ე. კ. ბ. (ბ) XVIII სრულიად - საკავშირო კონფერენციის გადაწყვეტილებათა საფეიქრო - საქარხნო ძირეული პრესის მუშაობის ახლებურად გარდაქმნის საქმეს.

თათბირის მონაწილეებმა, მხარი დაუჭირეს რა ბელადის სახელობის ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა მოწოდებას, გადაწყვიტეს ჩაებნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და ინახონ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოწეწინონ.

ᲝᲠᲯᲝᲜᲘᲙᲘᲫᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲗᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲐᲜᲐᲨᲘ

4 აპრილს, ორჯონიკიძის სახელობის მანქანათმშენებელ ქარხანაში 4 აპრილს სამეშოს დამთავრების შემდეგ შეიკრიბნენ ქარხნის პარტორგანიზაციის ბიუროს წევრები, საამქროთა პარტორგანიზატორები, საგრეთო-საქარხნო და საამქროების ქედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიების წევრები და მუშკორები.

თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ - ვაგონსარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა მომართვის შინაარსი შეკრებილთა გაეცნეს ქარხნის პარტორგანიზაციის ბიუროს მდივნის მოადგილემ ამხ. მ. იაზლოვსკიმ და გაზეთ „კომუნისტის" წარმომადგენელმა.

თავის სიტყვაში საქარხნო გაზეთის „სტალინეცის" რედაქტორმა ამხ. ე. პრილიკომ აღნიშნა ამ მომართვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა, დაახასიათა ქარხნისა და საამქროთა ქედლის გაზეთების ბრძოლა ინიციატივის, მიიღეს მათი გამოშეკვეთა და ჩაებნენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში.

ქედლის გაზეთ „ბიუგელის" მუშკორი, მთავარი კონტროლიორი ს. ტოსუნიანი, გაზეთ „კომეონისტისა" და „ბიუგელის" ქედლი მუშკორი ს. ლიჩელი, „ბიუგელის" მუშკორი რ. ჯოჯუა, კომკავშირული გაზეთის „სტალინური თაობას" რედაქტორი ს. ოგანეზოვი, „ბიუგელის" მუშკორი ს. ბეგალია, ვატმანი, ძველი მუშკორი ი. თოქმანიძე, ხაზლინინდგის დარგის საამქროს პარტორგანიზაციის ბიუროს მდივანი ფ. ქოქოშვილი, „ბიუგელის" პასუხისმგებელი რედაქტორი ვ. სიხარულიძე, ტროლეიბუსების მოძრაობის დარგის პარტბიუროს მდივანი მ. მანდენაშვილი, ტრამვაისა და ტროლეიბუსების სამმართველოს პარტბიუროს მდივანი ამხ. გ. ხასია.

სიტყვებით გამოსული ამხანაგები ეროსულოლნად მიესალმენ ბელადის სახელობის ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა ინიციატივას და ამ. ბ. ბახტაძე (მაუდის საამქროს ქედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრი), ამ. ჭაია (საქსოვი საამქროს ქედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრი), ამ. ფანჩიკიძე (მექანიკური საამქროს აარედაქციო კოლეგიის წევრი) და სხვ.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲯᲐᲜᲗᲐᲛᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲣᲨᲙᲝᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ

ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲐ

4 აპრილს, ბორჯომის ორჯონიკიძის სახელობის ფაბრიკის ძირეული პრესის მუშაკთა და ქედლიური მუშკორები, რათა განეხილათ და თავისი აზრი გამოთქვათ თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის ძირეული პრესის მუშაკთა შეკრების მიმართვაზე საქართველოს საფაბრიკო-საქარხნო ძირეული პრესის მუშაკთა და მუშკორთა სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმის შესახებ.

სიტყვებით გამოსულ ამხანაგებმა ბ. ბაბალიანმა, ბ. ბაბალიანმა, ბ. ბაბალიანმა,

ᲒᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲘᲡ ᲞᲠᲔᲡᲘᲡ ᲬᲐᲠᲡᲣᲚᲘᲓᲐᲜ

ᲚᲔᲜᲘᲜᲣᲠᲘ „ᲘᲡᲙᲠᲐ“ ᲓᲐ ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲣᲠᲘ „ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ“

„პარტიის შექმნის პერიოდში, როდესაც უამრავი წრეები და ორგანიზაციები ჯერ კიდევ არ იყვნენ ერთიმეორესთან დაკავშირებული, როდესაც კუსტარულობა და წრეობანა ღრეხდა პარტიას თავიდან ბოლომდე, როდესაც იდეური დაფარტულობა პარტიის შინაგანი ცხოვრების დამახასიათებელ ნიშანს წარმოადგენდა, — ამ პერიოდში ძირითადი რეალი და ძირითადი ამოცანა რგოლების ჯაჭვში და ამოცანების ჯაჭვში, რომელიც ადგა მაშინ პარტიის წინაშე, აღძრაწნდა საერთო-რუსული არალეგალური გაზეთის დაარსება. რატომ? იმიტომ, რომ მხოლოდ საერთო-რუსული არალეგალური გაზეთის საშუალებით შეიძლებოდა იმდროინდელ პირობებში პარტიის შეზმატბილეტული ბირთვის შექმნა, რომელიც უნარი ექნებოდა გაეერთიანებინა უამრავი წრეები და ორგანიზაციები, მოეშზადებინა იდეური და ტაქტიკური ერთიანობის პირობები და, ამრიგად, საძირკველი ჩაეყარა ნამდვილი პარტიის შექმნისათვის. [1])

ამ დიდი ისტორიული ამოცანის განხორციელების ხელი მოჰკიდა პარტიის გენიალურმა ბელადმა ვ. ი. ლენინმა.

როგორც ცნობილია, ხანგრძლივი და დაუღალავი მუშაობის შედეგად ვ. ი. ლენინის ხელმძღვანელობით 1900 წლის დეკემბერში საზღვარგარეთ იწყო გამოსვლა საერთო-რუსულმა მებრძოლმა პოლიტიკურმა გაზეთმა „ისკრამ“.

ლენინი ყოველ ზომას ღებულობდა, რომ გაზეთი „ისკრა“ გამოსულიყო რეგულარულად და მისი ტრანსპორტი რუსეთში მოწყობილიყო ისე, რომ მეფის ჟანდარმერიასა და პოლიციის უსასტიკესი რეპრესიების პირობებში არ დაბოკლებულიყო „ისკრის“ გავრცელება რუსეთის სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციებში და პარტიის შექმნის ეგნიალურ იდეას.

ასეთ ვითარებაში ლენინი ხელ სხვა-გვარად ხედავდა ისეთ ადგილობრივ სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთებს, როშლებიც მხერვალედ იცავდნენ „ისკრის“ შეხედულებებს და მუშაობა და გლეხთა ფართო მასებში. ლენინური „ისკრის“ მოწინააღმდეგენი — „ეკონომისტები“ ყოველნაირად ცდილობდნენ დაბრკოლებინათ საერთო-რუსული გაზეთის წარმატებები. ისინი ადგილობრივი გაზეთების გამოცემით ცდილ ეფრო ეუწყობდნენ ხელს კუსტარობის და დაბნეულობის გამტკიცებას.

ლენინი სასტიკი წინააღმდეგი იყო ისეთი ადგილობრივი გაზეთებისა, რომლებიც თავიანთი მოქმედებით არა თუ ხელს უწყობდნენ საერთო-რუსულ გაზეთ „ისკრას“ კუსტარობისა და ტეტიეტობის დაძლევის საქმეში, არამედ ხელს უშლიდნენ მას თავისი პროგრამის განხორციელების საქმეში.

ამავე დროს ლენინი სულ სხვაგვარად ხედავდა ისეთ ადგილობრივ სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთებს, როშლებიც მხერვალედ იცავდნენ „ისკრის“ შეხედულებებს და მუშაობა და გლეხთა ფართო მასებში. ლენინური „ისკრის“ მოწინააღმდეგეები — „ეკონომისტები“ ყოველნაირად ცდილობდნენ დაბრკოლებინათ საერთო-რუსული გაზეთის წარმატებები. ისინი ადგილობრივი გაზეთების გამოცემით ცდილ ეფრო უფრო უწყობდნენ ხელს კუსტარობის და დაბნეულობის გამტკიცებას.

ლენინი სასტიკი წინააღმდეგი იყო ისეთი ადგილობრივი გაზეთებისა, რომლებიც თავიანთი მოქმედებით არა თუ ხელს უწყობდნენ საერთო-რუსულ გაზეთ „ისკრას“ კუსტარობისა და ტეტიეტობის დაძლევის საქმეში, არამედ ხელს უშლიდნენ მას თავისი პროგრამის განხორციელების საქმეში.

ამავე დროს ლენინი სულ სხვაგვარად ხედავდა ისეთ ადგილობრივ სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთებს, როშლებიც მხერვალედ იცავდნენ „ისკრის“ შეხედულებებს, განუხრელად იბრძოდნენ „ისკრის“ პროგრამის განხორციელებისათვის, საერთო - რუსული რეოლუციური საქმისათვის. ასეთი იყო ამხანაგ სტალინისა და ვ. ლენინის ერთ-ერთ ერთგულ მეგობარ, ამიერ-კავკასიელ ბოლშევიკ ბაქინელ ბოლშევიკ ბ. ალიხანოვ-ავანესოვის „ბრძოლა“.

„ბრძოლა“ იყო ლენინურ-ისკრული მიმართულების პირველი რეოლუციური გაზეთი კავკასიაში. [2])

ამხანაგი სტალინი ჯერ კიდევ 1898-1900 წლებში, აწარმოებდა რა სასტიკ ბრძოლას ქართველი ლეგალური მარქსისტების — „მესამე დასის“ უმრავლესობის ოპორტუნიზმის წინააღმდეგ, უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა არალეგალურ პარტიულ პრესას და სასტიკად ჰკიცხავდა ქართველი ლეგალური მარქსისტების ორგანოს ლეგალურ გაზეთ „ცვალს“ უმოქმედობისა და ოპორტუნისტიკულ სიდამპლისათვის.

როგორც ლენინური „ისკრა“, ისე სტალინური „ბრძოლა“ თავის პირველი რიგის ამოცანად ისახავდა მუშათა მოძრაობაში და სოციალ- დემოკრატიულ ორგანიზაციებში გბატონებული კუსტარულობის, დაქსაქსულობისა და სტიქიურობის დაძლევას და ვიწრო პროპაგანდიდან მასობრივ აგიტაციაზე ვადასვლის ლენინური იდეების პროპაგანდას. გაზეთი „ბრძოლა“ თავის ძირითად ამოცანად ისახავდა ბრძოლას პროლეტარიატის მებრძოლი მარქსისტული პარტიის აშენების ლენინური გეგმის განსახორციელებლად.

ლენინური „ისკრის“ პროგრამას სტალინური „ბრძოლა“ აღიარებდა თავის საბრძოლო პროგრამად. ამიტომ იგი შესანიშნავად ანსახიერებდა და განუხრელად ატარებდა ცხოვრებაში ბრძოლის ლენინურ მეთოდებს ამიერ-კავკასიაში. გაზეთი „ბრძოლის“ რედაქცია განსაკუთრებით ხაზგასმით აღნიშნავდა საერთო-რუსული და სახოგადოდ პარტიის მუშაობის საერთო ამოცანებს და დაუფლავად ქადაგებდა ერთიანი ცენტრალიზებული პარტიის შექმნის ლენინურ იდეას.

აი რას ეკითხულობთ ამის შესახებ გაზეთ „ბრძოლის“ პირველი ნომრის სარედაქციო სტატიაში:

„ქართველი სოციალ-დემოკრატიული მოძრაობა არ წარმოადგენს ცრქმი, მარტო ქართველ მუშათა მოძრაობას საკუთარის პროგრამით. ეს ხელიხელ გადახვეულია მთელი რუსეთის მოძრაობასთან და, მაშასადამე, ექვემდებარება რუსეთის სოციალ - დემოკრატიულ პარტიას“. [3])

გაზეთ „ბრძოლაში“ სისტემატურად იბეჭდებოდა ი. სტალინის და ლ. კეცხოველის სახელმძღვანელო სტატიები. ეს სტატიები წარმოადგენს რევოლუციური მარქსიზმის დაცვას ბერნშტეინელ ნიმუშს.

გაზეთი „ბრძოლის“ რედაქცია, იწონებდა რა ლენინური „ისკრის“ პროგრამეულ, ტაქტიკურ და ორგანიზაციულ პრინციპებს, აღფრთოვანებული იყო. იმ დიადი იდეებით, რომლის განსახორციელებლად ასე დაუცხრომლად იბრძოდა დიდი ლენინი.

გაზეთი „ბრძოლის“ რედაქცია თავის საბრძოლო ამოცანად აღიარებდა მეთხუთეულებისათვის გაეცნო ყველა ის იდეური, ორგანიზაციული და ტაქტიკური პრინციპები, რომელსაც აშენებდა საერთო-რუსული გაზეთი „ისკრა“.

ლენინური „ისკრა“ მხურვალედ მიესალმა კავკასიის ისკრელების უდიდესი მნიშვნელობის ინიციატივას, ლენინურ-ისკრული მიმართულების არალეგალურ გაზეთ „ბრძოლას“ გამოცემას.

როგორც ლენინი გაზეთ „ისკრის“ საშუალებით, ისე ამხანაგი სტალინი გაზეთ „ბრძოლის“ საშუალებით შეურიგებელ ბრძოლას აწარმოებდა „ლეგალური მარქსისტების“, „ეკონომისტების“ და ბერეტეანელების ნაციონალისტების წინააღმდეგ.

როგორც ლენინური „ისკრა“, ისე სტალინური „ბრძოლა“ დაუღალავად ქადაგებდა მეფის თვითმპყრობელობის და ბურჟუაზიის წინააღმდეგ აშკარა პოლიტიკური ბრძოლის ლენინურ იდეებს. სწორედ ამიტომ სწერდა „ბრძოლა“ თავის სარედაქციო სტატიაში:

„გაზეთი ვალდებულია განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს... და რაც შეიძლება ფართოთ დააყენოს კითხვა პოლიტიკური ბრძოლის საკითხებზედ“. [1])

როგორც ლენინ „ისკრის“ ფურცლებზე, ისე ამხანაგი სტალინი „ბრძოლის“ ფურცლებზე დაუღალავად ქადაგებდა ახალი ტიპის მარქსისტული პარტიის შექმნის გენიალურ იდეებს.

„სოციალ-დემოკრატიას სჭირიან ძლერი და მჭიდროდ შეკავშირებული ორგანიზაცია, სჭირიან **ორგანიზაცია პარტიისა**, რომელიც შეკავშირებული იქნება მარტო სახელით კი არა, თვით ძირითადი აზრით და შეხედულებებით ტაქტიკურ კითხვებზე. ჩვენი მოვალეობაა ვიმეშაოთ ამ ძლიერი პარტიის შესაქმნელად, რომელიც იქნება აღმშენებელი მტკიცე პრინციპებით და გაუტეხელი კონსპირაციით“. [2])

[1]) ი. სტალინი. „ლენინიზმის საკითხები“, გვ. 79.

[2]) „ბრძოლა“ № 1, 1901 წ. სექტემბერი.

[3]) „ბრძოლა“ № 2-3, 1901 წ.

[1]) „ბრძოლა“ № 1, 1901 წ. სექტემბერი.

[2]) ლ. ბ. ბერია, „ლადო კეცხოველი“, გვ. 16.

[3]) „ბრძოლა“ № 1, 1901 წ. სექტემბერი.

გაზეთ „ბრძოლის“ რედაქცია თავის სტატიებში მტკიცედ იცავდა ასაბუთებდა პროლეტარული რევოლუციისა და მუშათა კლასის დიქტატურის მარქსისტულ-ლენინურ იდეას და ეწეოდა რუსეთის სოციალ-დემოკრატიის უახლესი ამოცანების დაუღალავ პროპაგანდას.

ამხანაგი სტალინი გაზეთ „ბრძოლაში“ ფურცლებზე იცავდა რუსეთის მომავალ ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ რევოლუციაში პროლეტარიატის ჰეგემონიის ლენინურ იდეებს. გაზ. „ბრძოლის“ რედაქცია, ემყარებოდა რა ისტორიის მდიდარ ფაქტებს, ამტკიცებდა, რომ რუსეთის ბურჟუაზია მომავალ ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ რევოლუციაში ითამაშებს კონტრრევოლუციურ როლს და კავშირს შეჰკრავს ცარიზმთან.

გაზეთი „ბრძოლა“, ითვალისწინებდა რა რუსეთის დემოკრატიულ რევოლუციაში პროლეტარიატის უდიდეს ისტორიულ ამოცანებს, ლენინურად ასაბუთებდა, რომ რუსეთის მუშათა კლასი მხოლოდ ძაშინ შესძლებს გახდეს დემოკრატიული რევოლუციის ბელადი, თუ იგი შეჰქმნის მებრძოლ შემჭიდროებულ პარტიას.

ისე როგორც ლენინი „ისკრა“, სტალინური „ბრძოლა“ თავის საბრძოლო ამოცანად ისახავდა რაც შეიძლება ახლოს მდგარიყო მუშათა და გლეხთა მასებთან, რათა სათავეში ჩასდგომოდა მათს რევოლუციურ მოძრაობას, გაეშუქებინა ამ მოძრაობის გზები, მიზნები და ამოცანები, აღეზარდა მუშათა და გლეხთა მასები საკუთარი შეცდომების გამოსწორებისათვის ბრძოლის საფუძველზე, რომ ნამდვილად გამხდარიყო მუშათა კლასის არა მარტო კოლექტიური აგიტატორი და კოლექტიური პროპაგანდისტი, არამედ მასთან ერთად კოლექტიური ორგანიზატორიც.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ კავკასიის ისკრელები მარტო გაზეთ „ბრძოლის“ გამოცემით არ კმაყოფილდებოდნენ. დამახასიათებელია ის ფაქტი, რომ კავკასიის ისკრელები ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით უდიდეს და განსაკუთრებულ უურადღებას აქცევდნენ ლენინური „ისკრის“ საქმის სათანადო სიმაღლეზე დაყენებას, რადგან ძათ ორმად სწამდათ ახალი ტიპის მარქსისტული პარტიის მშენებლობის ლენინური გეგმის განხორციელება. ამიტომ ისინი მზად იყვნენ მხარი დაეჭირათ და ყოველმხრივ დახმარებოდნენ ლენინს იმ რთული და ეიადი გეგმის განხორციელებისაკენ ბრძოლაში, რომელსაც მან ნამდვილად ბრძოლა.

ლენინს უხდებოდა უდიდესი დაბრკოლებების გადალახვა გაზეთ „ისკრის“ გამოცემისა და მისი რუსეთში ტრანსპორტირების საქმის კარგად მოწყობისათვის. ყველა შესაძლებლობანი „ისკრის“ ტრანსპორტირებისა მან მაქსიმალურად გამოიყენა.

ლენინური „ისკრის“ უდიდესი წარმატებებით შეშფოთებული მეფის ჟანდარმერია გადაამჭერელ ზომებს იღებს იმისათვის, რომ როგორმე ალმოაჩინოს და მოსპოს რუსეთში „ისკრის“ შემოტანის ზგები. მეფის თვითმპყრობელობის ეიერ მიღებული ზომების შედეგად „ისკრის“ ტრანსპორტი რუსეთში უდიდეს დაბრკოლებებს წააწყდა. სწორედ ამის შემდეგ ლენინს ძალიან აინტერესებდა საკითხი, შეიძლებოდა თუ არა რუსეთში ისეთი სტამბის მოწყობა, რომელიც ძირითადად იმუშაებდა გაზეთ „ისკრის“ გამოვლენაზე.

კავკასიის ისკრელები ხედავდნენ, რომ დაბრკოლებული იყო „ისკრის“ ტრანსპორტის საქმე, ამიტომ ლენინ ამ მდგომარეობიდან რომ გამოიყვანათ, მათ გადასწყვიტეს გადადგადგთ გბედული ნაბიჯი—მოეწყოთ „ისკრის“ გამრავლება კავკასიაში და მისი გავრცელება ძალ ეი რუსეთში. ამხანაგ სტალინის უახლოესმა თანამებრძოლმა ლადო კეცხოველმა, რომელიც ამ დროს ბაკოში მუშაობდა და ბაკოს ლენინურ-ისკრულ სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციასა და არალეგალურ სტამბას ხელმძღვანელობდა, სტალინის დავალებით კავშირი დაამყარა ლენინთან და აცნობა კავკასიის ისკრელების გადაწყვეტილება ბაკოში „ისკრის“ გამრავლების მოწყობის შესახებ.

ლენინმა მალე გაუგზავნა პასუხი კავკასიის ისკრელებს, მოიწონა ძათი გადაწყვეტილება და მოითხოვა წერილობით ეცნობებინათ, თუ როგორ ფიქრობდნენ ამ დიდი საქმის განხორციელებას. ამავე წერილში იგი მოუთითებდა კავკასიის ისკრელებს იმაზე, რომ შავი ზღვის აღმოსავლეთ ნაპირზე მოენახათ გზები, საიდანაც მიიღებდნენ „ისკრის“ ცალკეულ ნომრებსა ან მატრიცებს ბაკოში გადასაბეჭდად და გასამრავლებლად.

ლენინ თავის წერილებში ბაბოსთქვამდა რა უდიდეს კმაყოფილებას ამ დიდი დანძარების გამო, კავკასიის ისკრელებს მიუთითებდა დაუყოვნებლივ დაეწყოთ „ისკრის“ ბეჭდვა, თუ ამის ტექნიკურ შესაძლებლობას იძლეოდა ბაკოში მათ მიერ მოწყობილი არალეგალური სტამბა.

კავკასიის ისკრელებმა ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით ლენინის დავალება სასაზღლოდ შეასრულეს. სტალინმა, რომელიც მაშინ სათავეში ედგა რევოლუციური სოციალ-დემოკრატიის თბილისის კომიტეტს, ბაკოს არალეგალური სტამბა უზრუნველყოფა საჭირო რაოდენობის შრიფტით, ასოთამწყობებით და სხვა საჭირო აპარეტებებით.

1901 წლის შემოდგომაზე ბაკოს არალეგალურმა სტამბამ ამხ. ლ. კეცხოველის ხელმძღვანელობით დაიწყო ლენინური „ისკრის“ გამრავლება. ბაკოს სტამბა გაზეთ „ისკრის“ გარდა ამრავლებდა აგრეთვე ისკრულ გამოცემებს: ბროშურებს, პროკლამაციებს და სხვ.

მეფის მთავრობა შეშფოთებული იყო ლენინური „ისკრის“ წარმატებებით, ამიტომ იგი გამალებით დაეძებდა არალეგალურ სტამბას.

მეფის ჟანდარმერიის დაგეშილი მეძებრებისათვის შეუძლებელი შეეჭნა ამხანაგ სტალინისა და ლ. კეცხოველის მიერ ღრმა კონსპირაციის ირსკებით მოწყობილი არალეგალური სტამბის აღმოჩენა.

ვ. ი. ლენინის მითითებათა თანახმად ლადო კეცხოველი დაუკავშირდა რუსეთის სხვადასხვა მხარეების პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს და კარგად დააყენა რუსეთში „ისკრისა“ და ისკრული გამოცემების ტრანსპორტის საქმე.

ბაკოს არალეგალური სტამბა ბეჭდავდა მხოლოდ „ისკრას“ და ისკრულ გამოცემებს. იგი ნამდვილად იყო ისკრული სტამბა და ამიტომ იყო აღფრთოვანებული მისი ქუშაობით ვ. ი. ლენინი.

1902 წლის მარტში შეიქნა ბაკოს არალეგალური სტამბის ჩაკარდნის რეალური საფრთხე, იმის გამო, რომ სახელგარეთიდან გაიგზავნილი „ისკრის“ მატრიცები ხელში ჩაუვარდა მეფის ჟანდარმერიას. გადაწყდა სტამბა ბაკოდან გადაეტანათ რუსეთში. სტამბისათვის რუსეთში ადგილის გამოძებნა დაევალა ლადო კეცხოველს. ამ დავალების შესრულების ვიზნით ლადო კეცხოველი 1902 წლის აპრილში გაემგზავრა რუსეთში.

„ლადომ შემოიარა მთელი რიგი ქალაქები (კიევი, სამარა და სხვ.), მაგრამ პარტიულმა ორგანიზაციებმა ამ ქალაქებში ვერ შესძლეს ადმოეჩინათ მისთვის საჭირო დახმარება სტამბის მოწყობის პირობათა მოიზდებაში, და 1902 წლის აგვისტოს იგი დაბრუნდა ბაკოში და სტამბისათვის დაიქირავა ახალი საოგომი ჩაღის ქუჩაზე“. [1])

დამახასიათებელია, რომ ლენინური „ისკრა“ სისტემატურად ბეჭდავდა წერილებს და კორესპონდენციებს ამიერ-კავკასიის მუშათა და გლეხთა რევოლუციური მოძრაობის შესახებ. „ისკრა“ მხურვალედ უჭერდა მხარს და იწონებდა ბაკოს, ფბილისის და ბათუმის მუშათა პოლიტიკურ გაფიცვებს და დემონსტრაციებს, რომლებიც, როგორც ცნობილია, ეწყობოდა ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით.

„ისკრის“ თითქმის ყველა ნომერი, რედაქციიდან ლენინის გამოვლამდე, ე. ი. № 52-მდე, შეიცავს ცოცხალ გამოხმაურებას კავკასიის მუშათა და გლეხთა რევოლუციური მოძრაობის სწრაფ აღმავლობაზე.

ლენინური „ისკრა“ უდიდესი ავტორიტეტით სარგებლობდა ამიერ-კავკასიის მუშებში, გლეხებსა და რეკოლუციურ სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციებში.

ამხანაგი სტალინი კავკასიელ მუშებს აძლევდა მითითებებს განსაკუთრებული ყურადღებით ეკითხათ და შეესწავლათ გაზეთ „ისკრიდან“ ვ. ლენინის სტატიები.

ლენინური „ისკრა“ დიდი რაოდენობით ერცელდებოდა ამიერ-კავკასიაში. კავკასიის ფართო მასებში მისი გავრცელების საქმე სანიმუშოდ ჰქონდათ დაყენებული კავკასიის ისკრულ კომიტეტებს.

ამრიგად, ამიერ-კავკასიის ისკრელები ამხანაგ სტალინის მეთაურობით, მხურვალედ უჭერდნენ რა მხარს რუსეთის რევოლუციის უკალ ზზებზე პარტიის გამდიდ-ლად წინწამყვან ლენინის გენიალურ იდეებს, წარმოადგენდნენ ერთერთ უძლიერეს დასაყრდენს ახალი ტიპის პარტიის მშენებლობის საქმეში.

Ლ. ᲡᲘᲛᲝᲜᲘᲐᲜᲘᲫᲔ.

[1]) ლ. ბერია, „ლადო კეცხოველი“, გვ. 19.

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲘ ᲡᲢᲐᲚᲘᲜᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲠᲫᲝᲚᲔᲑᲗᲐᲜᲐᲓ. ᲤᲝᲢᲝᲛᲮᲐᲢᲕᲐᲠᲘ Ი. ᲥᲔᲣᲩᲮᲘᲫᲘᲡ ᲜᲐᲮᲐᲢᲘᲡᲐᲜ.

ᲠᲝᲒᲝᲠ ᲓᲐᲬᲔᲡᲓᲐ ᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲣᲠᲘ ᲑᲔᲭᲓᲕᲘᲗᲘ ᲡᲘᲛᲧᲘᲡᲘᲡ ᲓᲦᲔ

1912 წ. 5 მაისს (22 აპრილს ძველი სტილით) პეტერბურგში გამოვიდა **ლენინურ-სტალინური „პრავდის“** პირველი ნომერი. ეს იყო პირველი ყოველდღიური ლეგალური მუშური, ბოლშევიკური გაზეთი.

გამოსულის პირველი დღიდანვე დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე „პრავდას“ გამუდმებით სდევნიდა მეფის ხელისუფლება. საკმარისია ითქვა, რომ თავის არსებობის მხოლოდ პირველ წელს „პრავდა“ 36-ჯერ იყო კონფისკაციაქმნილი და 7.800 მანეთით დაჯარიმებული. „პრავდის“ დევნა მით უფრო ძლიერდებოდა, რაც უფრო იზრდებოდა მისი პოპულარობა და გავლენა მუშათა ფართო მასებში. თავისი არსებობის პირველ პერიოდში (1912-1914 წ. წ.) „პრავდა“ მეფის მთავრობამ რვაჯერ დახურა.

ომისწინა პერიოდში მეფის მთავრობამ კიდევ უფრო გააძლიერა მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დევნა. ამის საწინააღმდეგოდ ბოლშევიკებმა გადაწყვეტეს 1914 წ. 22 აპრილს (5 მაისს ახ. სტ.) — „პრავდის“ გამოშვების მეორე წლისთავზე — **მოეწყოთ მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დღე.**

1914 წ. 3 აპრილს „პრავდაში“, რომელიც მაშინ გამოდიოდა „პეტერბურგის“ სახელწოდებით, დაბეჭდილი იყო პრავდისტებმის ღია წერილი **„ყველა შეგნებული მუშისა და მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის მეგობრებისადმი“.** წერილის ავტორებს წინადადება შემოჰქონდათ 5 მაისი გამოცხადებულიყო **„მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დღედ“.** ბოლშევიკები მოუწოდებდნენ მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დღე ჩატარებულიყო გაზეთის ფულადი სახსრების ფონდის გაძლიერებისა და მასებთან მისი კავშირის შემდგომი გაფართოების ლოზუნგით. ბეჭდვითი სიტყვის დღის შექმნას მხურვალედ გამოეხმაურნენ მუშათა წრეებში. მუკეთრად გაიზარდა ფულად შეწირულებათა რაოდენობა.

5 მაისს „პრავდა“ გამოვიდა საზეიმოდ გაფორმებული, მთელ გვერდზე ანშლაგით: „მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დღე“. პირველი გვერდის მარჯვენა კუთხეში მსხვილი შრიფტით დაბეჭდილი იყო: „ნომერი მიძღვნილია რუსეთში ყოველდღიური მარქსისტული მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის შექმნის დღისადმი“.

სიაუბილო ნომერში თვალსაჩინოდ იყო ნაჩვენები, თუ როგორ გაიზარდა, მიეხედავად დევნისა, მასობრივი მუშათა მოძრაობა, რა მიღწევები აქვს „პრავდას“ ორი წლის მანძილზე, რაგდენად მტკიცე კავშირი აქვს მას მასებთან. მაშინ, როდესაც ლიკვიდატორების გაზეთ „ლუჩის“ ტირაჟი ძლივს აღწევდა 15-16 ათასს, ბოლშევიკური „პრავდის“ საშეალო ტირაჟი დღეში 40 ათასი ცალი იყო. „პრავდის“ მხარეზე იყვნენ ბოლშევიკების ერთგული ათეულ და ასეულ ათასობით მუშები.

ბოლშევიკების მიერ პირველად მოწყობილი მუშათა ბეჭდვითი სიტყვის დღე დიდის წარმატებით ჩატარდა და წარმოადგენდა ვ. ი. ლენინის თქმით, „მარქსისტულ ძალთა აღრიცხვის დღეს“. „პრავდის“ სიაუბილო ნომერი იმ დროისათვის ეჩვეულო ტირაჟით გავრცელდა (130 ათასი ცალი). რუსეთის ყოველი კუთხიდან „პრავდის“ ფონდში შემოვიდა 21.584 მან. რედაქციის აპარეტნო ფაბრიკიკრ ეკრებების დიდძალი მასალებელი რეზოლუციები მოუვიდა.

ამ დროიდან დაწყებული 5 მაისი — „პრავდის“ პირველი ნომრის გამოსვლის დღე — გადაიქცა ბოლშევიკური ბეჭდვითი სიტყვის ტრადიციად დღესასწაულად, მშრომელთა მასებთან მისი ულოვეეი კავშირის სიმბოლოდ.

ᲘᲐᲙᲘᲜᲗᲝ ᲚᲘᲡᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

„ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ“ ᲓᲐᲑᲐᲓᲔᲑᲐ

(ᲜᲐᲬᲘᲜᲐᲕᲘᲗᲔᲚᲘ ᲠᲝᲛᲐᲜᲘᲓᲐᲜ „ᲚᲐᲓᲝ ᲙᲔᲪᲮᲝᲕᲔᲚᲘᲡ“)

ოდნავ თავისუფლად ამოისუნთქა ზაფხულის დღეებში დასოტლმა ნავთის ბაკანმა. სამაგიეროდ გაძლიერდა ქარი, რომელიც კასპის ზღვას მოსეფნილს ალარ აძლევდა.

ბაკურობდენ, ბეკუმდენ ტალღები და რძიაფერ შეიფუბს ცას ასტეფბდნენ. გემებს ვეებერთელა, წყაროქლებულ ენებით ლოკავდენ ტალღები, ამამლერებდენ, ალაკვ ქვევით ეშვებდენ, ალაკვ ქვევით ნიამორთო, მაგრამ ისევ ოეეფდენ მაღლა და ისე ბედნიერებით ირხეოდენ, მოუსვენრობდენ...

ნავთის კოშკებზე ულტვენდა ქარი და ქუჩაში მიმავალი ადამიანებს აჩქარებდა, ან ჩარეხებდა...

იმავე, დარბაზებსკენ ალტალ ოთახში დაბალ მაგიდაზე დადგმულ ლამპის შუქზე სათვალეებიანი, სახეგამომფენარი ქობეკი ზიდა.

ბაგიდაზე, ორ სკამზე და იმ ტახტზე, რომელ ზედაც ის დამდგარიყო, ალეარეფილი ფანელის ნაჭრები, ლითონის ნამსხვრევები, თუ სადებავების ყუთები იყო დაყრილი.

ის სწერდა.

ზოგჯერ კუთხეში მიგდებულ რკინის ფიცრებით მიანთებდა მრგვალ სათვალეებს, მაშინ სილრმეში წასული თვალების ციცქნელ ბიიელებად რომ ბის ძალას რკინაც კი დაეფერ.

მოთავეა წერილი. იქვე მიყრილი საგაზეთო ფურცლების კორეტებია ალილ, ბეჭედ ფანქრებ და ბეჭედ ოთახში შეალო ალა.

იმ ოთახიდან მანქანის ყრუ ბრიალი მოსმენა ნაბიჯებარეული მიეიდა ტანმორჩილი ჭაბუკთან, რომელიც სახეკენ მანქანის ბორბლის ეუბიდენდა, ძლივს ბრუნებენდა ნაწილი თანმეტანილი კორეტეტია გადასცა მას.

— სულ ბოლო არის. ვასაწორე.

ს

ო უბმოდ მიედო ასოების ალასი თან, ხოლოო, სამაგიეროდ ახლა ოეეთონ მანქანაზე მანქანას.

მანქანაზე მაღალი, ქერა, სახეგამომფენარი ეიეკი ეიდა ეი. სუფთა ქალეფილის მოლიან ფურცლებს ეწეფდიდა მანქანას.

ეკანასკნელი ნაწყობიც ზეკერეს.

— ეიდა, ეაეი ეი ალა ეაეი!

— ალა, ალა!—ეაეკვერდა სალ, მაგრამ მას ლადომ მოხეია ხელი, ეიიეკვანა მეორე ოთახში და ძალით დაანეფინა ლოგინზე.

სალოს ეუკვე ეეძინა.

ლადომ ზეეიდან თავისი პალტო გადაიხსნა. „ითინე, ჩემო სალო“—ეიიეკო ეკლში. ისევ ბაკედი მეორე ოთახში ბეზედა. ეიდა ბეკედ ეიეკ ეეკ ალ ეეკ ალ ეეკ ალ

მდგომარეობა იუგოსლავიაში

მაჩეკის განცხადება

ბელგრადი, 4 აპრილი (საკუთარი). როგორც იუგოსლავიის დეპეშათა სააგენტო იუწყება, გუშინ ზაგრებში შეიდგა ხორვატიის ხელმძღვანელი მოღვაწეთა თათბირი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს „ხორვატიის გლეხური პარტიის“ ხელმძღვანელმა მაჩეკმა, მისმა მოადგილე კოშუტიჩმა, ამ პარტიის გენერალურმა მდივანმა კრნეკოვიჩმა და ხორვატიის ბანოვინის ბანმა შუბაშიჩმა.

მაჩეკი გამოვიდა განცხადებით, საიდაც აღინშნა, რომ სერბებსა და ხორვატებს საერთო ინტერესები აქვთ.

მაჩეკმა განაცხადა, რომ ხორვატია და სერბთა ახლანდელი თანაშრომლობის ფორმა ხორვატების მიერ წინათ მოპოვებულ ყველა უფლებას არა თუ პატივისცემით მოეპყრობიან, არამედ ეს უფლებები კიდევ უფრო გაფართოვდება.

თათბირის შემდეგ მაჩეკი ბელგრადს გაეშგზავნა.

ბელგრადი. ზაგრები და ლიუბლიანი ღია ქალაქად გამოცხადება

ბელგრადი, 4 აპრილი (საკუთარი). იუგოსლავიის დეპეშათა სააგენტო იუწყება: „ჩვენ დავალებული გვაქვს ოფიციალურად გამოვაქვეყნოთ შემდეგი ცნობა: მრავალ ღონისძიებათა შორის, რომლებიც მეფის მთავრობას უკანრანაა ახლანდელმა ვითარებამ, მთავრობამ გადაწყვიტა, რომ თუ ჩვენი სახელმწიფო ომის მდგომარეობაში აღმოჩნდება, ბელგრადი, ზაგრები და ლიუბლიანი გამოცხადებული იქნება ღია, დაუცველ ქალაქებად. იმ შემთხვევაში, თუ მშვიდობიან ღონისძიებებს, რომლებსაც მეფის მთავრობა ანხორციელებს, სასურველი შედეგი არ ეოქუნება და ომი დაიწყება, მეფის მთავრობა ამ გადაწყვეტილებას ჩვეულებრივი წესით აცნობებს ყველა დაინტერესებულ მეომარ ახალშეწოფის“.

ბელგრადის ჩაბნელება

ბელგრადი, 4 აპრილი (საკუთარი). გუშინ ბელგრადი პირველად იყო ჩაბნელებული. ბელგრადის რადიომ საღამოს 8 სათზე გაიფრთხილა ყველა მცხოვრები, რომ ქალაქი ჩაბნელებული იქნება. საღამოს 9 სათზე ბელგრადის ელეტრონსადგურმა მთელს ქალაქში ამაორთო შუქი. პირველი დაბნელება 20 წუთს გაგრძელდა. მეორე ჩაბნელებაც, რომელიც საღამოს 11 სათზსა და 30 წუთზე დაიწყო, 20 წუთს გაგრძელდა.

ინგლის-გერმანიის ომი

ბერლინი, 4 აპრილი (აკადენსი). უმაღლესი სარდლობა იუწყება: „ტენტანის ოკეანის ჩრდილოეთ ნაწილში გერმანიის წყალქვეშა ნაგებმა ჩასძირეს მტრის ვეშები 88.616 ტონა საერთო წყალწყვეთა. სეროიზულად არის დაზიანებული აგრეთვე დაანლოებთ 12 ათასი ტონა წყალწყვეთ ერთი ვეშა.

ზოტლანდიის ოლმოსავლეთ სანაპიროს ახლოსაოდან ჩვენმა ყუმბარაშენებმა ჩასძირეს იგლესოს 2 სატვირთო ვეში 10 ათასი ტონა საერთო წყალწყვეთა და ეძიმეულ დაანზიანეს 2 სხვა დიდი ვეშა.

შეიარაღებული დაზვერვის დროს ჩვენმა თვითმფრინავებმა ეფექტიურად დააყარეს ყუმბარა იოგლესის აეროდრომებს. 3 აპრილს ღამით ვეშენებმა ყუმბარაშენთა დიდი შენაგრეთები თავს დაესხეხენ ბრისტოლის ანთავსადგური ნაგებობებს. შემჩნეულია, რომ ზოგან დიდი ხანძარი გაჩნდა. ამას გარდა, ვერმანიის თვითმფრინავებმა ყუმბარა დააყარეს ამბოდრო მნიშვნელობის ობიექტებს ინგლისის სამხრეთ და ოლმოსავლეთ სანაპიროებზე. ეისტშეატურად მიმდინარეობდა ინგლისის ნავსადგურების დანაღვმა. გუშინ მტრის თვითმფრინავებმი გერმანიაში არ გამოჩენილან.

ლონდონი, 4 აპრილი (საკუთარი). როგორც ოფიციალურად იუწყებიან, ბერლინ დილით მტრის ერთმა თვითმფრინავმა მოახერხა ყუმბარები ჩამოეყარა ამბრეთ-ალმოსავლეთ სანაპიროზე მდებარე ქალაქის მახლობლად. ზარალი უმნიშვნელოა, მსხვერპლი არა ყოფილა. რამდენიმე ხნის შემდეგ ეს თვითმფრინავი ჩამოგდებული იქნა.

3 აპრილ ღამით ვერმანიის ბეკრი თვითმფრინავი დაესხა თავს სამხრეთ-დასავლეთ და ალმოსავლეთ ინგლისის რაიონებსა და აგრეთვე ცენტრალური საგრაფოების ზოგიერთ პუნქტს. ინგლისის ოდასელეო ნაწილში თავდასხმა რამდენიმე საათს გრძელდებოდა, მაგრამ ბომბარდირებით გამოწვეული ზარალი უმნიშვნელოა.

ინგლისის სამხედრო-საპაერო ძალთა დიდმა შენაგრეთებმა 3 აპრილს ღამით კვლავ დააყარეს ყუმბარა ამბრედრო-საზღვაო ბაზას ბრესტში (საფრანგეთი), სადაც თავი შეაფარეს გერმანიის საბაზო ვეშებმა „შარნჰორსტმა“ და „გნეიზენაუმ“. ზმარი ღრუბლიანობა და ბურუსი ხელს უშლიდა დაკვირვებას; ამის მიუხედავად ვამოჩკვეულია, რომ ინგლისის თვითმფრინავებიდან ჩამოყრილი დიდი ყუმბარაები შშრალი დოკების რაიონებში დაეცა; ავსადგურში რამდენიმე ადგილს ხანძარი გაჩნდა. ინგლისის ყუმბარაშენთა სხვა რიგსვიბრირად უფრო ნაკლები შენაგრეთები თავს დაესხენ ნავთსაცავებს როტერდამში და ოოკეტს ოსტენდში.

ინგლისის ოთხი თვითმფრინავი, რომლებიც ამ ოპერაციებში იღებდნენ მონაწილეობას, თავიანთ ბაზაში არ დაბრუნებულა. ოფიციალური ცნობების თანახმად, მარტის განმავლობაში ვერმანიამ ინგლისის ვერმანიის ფრონტზე დაკარგა 90 თვითმფრინავი, ინგლისმა — 51 თვითმფრინავი.

ნიუ-იორკი, 4 აპრილი (საკუთარი). იუნაიტედ პრესის სააგენტოს გადმოცემით, 3 აპრილს ღამით და ადრიანადვე ვერმანიის ბომბარდირებელ ნავსადგურის ბრესტლოვის ნავსადგურის რაიონში.

ინგლისური პრესა ლიბიაში მყოფი ვერმანელთა ძალების შესახებ

ლონდონი, 4 აპრილი (საკუთარი). გაზეთი „ნიუს ქრონიკლი“ ინგლისელთა მიერ ბენგაზის ევაკუაციის შესახებ სწერს, რომ ვერმანელებმა ლიბიის სანაპიროზე ჯარის ერთი ნაწილი გადასხეს სიდრის ყურეში (დიდი სირტი), ტრიპოლსა და ბენგაზს შორის. ვერმანელებმა, როგორც სჩანს, ტანკები ღამე გადაზიდეს ვემებით, ალბათ, სიცილიიდან. შესაძლებელია აგრეთვე, ჯარისა და სატანკო ეკიპაჟების ერთი ნაწილი სამაკონო გზით გადასხეს.

პირველი ნიშნებიი, მტრის ოპერაციებს ლიბიაში მხოლოდ საზღვრავი ხასიათი ჰქონდა, მაგრამ ახლა შესაძლებლად მიაჩნიათ, რომ ამ ოპერაციებში მონაწილეობას იღებს ორ დივიზიაზე მეტი ჯარი.

გაზეთ „დეილი ჰერალდის“ სტუდიენ, ვერმანელთა ოპერაციები ლიბიაში მოულოდნელი აღმოჩნდა ინგლისელთა ჯარისათვის. ოფიციალურ ინგლისელთა ჯარშესახებ ეს ფაქტი ალბათ